

עת"א 32568/12/16 - פאדי נסאר נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 32568-12-16 נסאר(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	פאדי נסאר
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירה נגד "קצין בית הסוהר המוסמך", שהורה ביום 30/11/16 על הפסקה מינהלית של עבודות השירות שריצה העותר, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 51ט לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

נימוקי העתירה

- העותר נדון למאסר של 6 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות.
- על רקע בעיותיו האישיות, מצוקות כלכליות ונסיבות נוספות, עבודות השירות לא בוצעו ברצף והעותר החליף מספר מקומות עבודה.
- העותר לא הצליח לקבל גימלה מהמל"ל בתקופה בה ביצע עבודות שירות, משום שעל שמו רשומים כלי רכב. מדובר בכלי רכב ישנים שהיו למעשה בבעלות אביו.
- העותר, שהינו נשוי ואב לתינוק, מפרנס יחיד, למעשה. אשתו עובדת במשרה חלקית ומשתכרת ₪ 2,000 לחודש. הוא לא יכול היה לעמוד מנגד ולראות את משפחתו רעבה ללחם.
- העותר נפגע בחודש 10/16 בתאונת עבודה בעת ביצוע עבודות השירות, ואף שהומלץ לו על 3 ימי מנוחה, לא נגרעו ימים אלה ממניין תקופת עבודות השירות.
- לאור הנסיבות, ומאחר שבמקום העבודה האחרון שבו ביצע את עבודות השירות, לא היו מצדו אירועים חריגים, ההחלטה להעבירו לכלא הינה בלתי סבירה ובלתי צודקת.

כתב התשובה

· העונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות נגזר על העותר ביום 28/05/15.

· מתחילת ביצוע עבודות השירות נהג העותר להיעדר ללא כל אישור לכך. לעותר נערכו מספר שיחות בירור, הוא הוזהר, ניתנו לעותר מספר הזדמנויות, מקום ביצוע עבודות השירות שונה. אך, לא היה בכל אלה כדי לשנות מאופן התנהלותו. על כן, הוזמן העותר לשימוע שבסיומו הומלץ על הפסקת עבודות השירות.

בדיון שנערך הוסיף וטען ב"כ העותר כי במקרה זה קיימים שיקולים הומניטריים מאוד משמעותיים. כשנגזר דינו של העותר, היתה אשתו בהריון מתקדם. כשהתחיל לרצות את עבודות השירות נולד בנו. כעבור חודש אמו של העותר נפטרה. כיוון שנותרה יתרת תקופה מאוד קצרה לריצוי, 15 - 18 יום, והתנהלותו במקום העבודה האחרון בתחנת משטרה היתה תקינה, יש לאפשר לו להשלים את ביצוע עבודות השירות.

ב"כ המשיבה טען כי משניתנה לעותר הזדמנות לרצות את המאסר בדרך של עבודות שירות, היה עליו לקחת את ההזדמנות בשתי ידיו, אלא שהעותר נהג בדיוק להיפך. אין מדובר בהיעדרות של ימים ספורים. בתקופה מתחילת ביצוע עבודות השירות הוא נעדר, ללא אישור 92 ימים, לולא כן, היה מסיים את תקופת 6 החודשים בעבודות שירות, זה מכבר. העותר התנהג באופן המנוגד לחובתו כעובד שירות, התחצף, התגרה, נעדר ללא רשות. העובדה שיתרת התקופה לריצוי - 18 יום הינה יחסית קצרה, איננה צריכה להוות שיקול המצדיק ביטול החלטת הקצין המוסמך. לו היה מדובר באיחורים זניחים או היעדרות של ימים ספורים לא היתה מתקבלת החלטה על הפסקת ביצוע עבודות השירות.

דין

על העותר נגזר עונש מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות, לאחר שהורשע בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה חמורה בקטין. על פי עובדות כתב האישום, תקף הנאשם קטין, לאחר ויכוח שהתפתח ביניהם, תקף אותו באגרופיו, גרם לו לשבר בארובת עין שמאל, המטומה תחת עפעף שמאל, שהצריכה ניתוח בהרדמה כללית ואשפוז למשך 4 ימים. העונש שהושת עליו היה תוצאה של הסדר טיעון אותו כיבד בית המשפט.

במסגרת הטיעונים לעונש, והנמקת הסדר הטיעון, טען ב"כ הנאשם כי מאז האירוע העותר שינה את אורח חייו, התחתן ואשתו צפויה ללדת ביום 00/00/15. עוד נטען כי הנאשם צבר חובות בסכום של 35,000 ₪, כנימוק המצדיק הטלת קנס בסכום נמוך, שלא יכביד יתר על המידה על הנאשם. על פי גז"ד היה על העותר להתחיל בריצוי עבודות השירות ביום 21/12/15. כבר בחודש 12/15 נעדר העותר 3 ימים, ב-01/16 נעדר 6 ימים, ב-02/16 נעדר 8 ימים, ב-03/16 נעדר 14 יום, ב-04/16 נעדר 11 יום, מתוכם 5 באישור, ב-05/16 נעדר יום אחד, ב-06/16 נעדר 10 ימים, מהם יום אחד באישור. ב-07/16 נעדר 9 ימים, ב-08/16 נעדר 17 יום, ב-09/16 נעדר 8 ימים, ב-10/16 נעדר 17 יום, מתוכם 10 באישור.

לעותר נערכו 6 שיחות בירור בהן הוזהר על האופן הלקוי של ביצוע עבודות השירות, חוסר העקביות בהתייבבות לעבודות. העותר התחייב לתפקד באופן תקין ולבצע את עבודות השירות כנדרש. אחת משיחות הבירור נערכה לאחר שהעותר צילם בפלאפון האישי שלו את המפקח. הוא הועבר למקומות עבודה שונים - 3 במספר, בשל תפקודו הלקוי. באחד ממקומות העבודה, פנה המעסיק וביקש להפסיק את העסקתו של העותר אצלו בשל התחצפות, זלזול, איחורים והיעדרויות. העותר זומן לשימוע, לאחר שלא השכיל לנצל את ההזדמנויות הרבות שניתנו לו לסיים את ביצוע העבודות.

העותר ביקש מביהמ"ש שגזר את דינו, שהמאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות, כשהוא יודע שאשתו בהריון וצפויה ללדת. גם בראיון בפני הממונה הביע העותר את הסכמתו לריצוי מאסר בעבודות שירות, שם גם הוסברו לו תנאי הריצוי.

ברע"ב 4982/14 זולוניה נ' שב"ס נקבע:

"במישור הנורמטיבי, ביצוע עונש המאסר בדרך של עבודות שירות בא חלף מאסר מאחורי סורג ובריה, אך הוא נתפס כמאסר בפועל; הוא בבחינת פריבילגיה שיפוטית ואינו מובן מאליו. הוא נגזר לאחר בדיקת התאמה בעקבות החלטה שיפוטית, ועל דרך הכלל - למען תכלית שיקומית, אך - לעתים - גם בנסיבות חריגות אחרות. הפרה של תנאי העבודה, לרבות היעדרויות ואיחורים, עלולה להביא להמרת העונש למאסר מאחורי סורג ובריה".

ברע"ב 843/09 אברג'יל נ' מ"י נקבע:

"נדון אשר התנהלותו מלמדת עליו כי הוא אינו נוטל בשתי ידיו ברצינות ובאחריות את ביצוען של עבודות השירות, מסתכן באובדן הפריבילגיה האמורה".

החלטה של הנציב או של קצין שהוסמך על ידו, בדבר הפסקת ביצוע עבודות שירות היא החלטה מינהלית. הביקורת עליה היא ביקורת שיפוטית ובימ"ש לא יחליף את שיקול דעת הנציב בשיקול דעתו שלו.

בהיות עבודות השירות סוג של מאסר בפועל, הגמישות בהן מוגבלת ביותר. אין להלום טרחת אין קץ לרשויות בשל הפרות ע"י אסיר עבודות שירות, על ידי הכבדה חוזרת ונשנית בשל טרוניות והפרות. אכן, עסקינן בחירותו של אדם, אך על ההחלטה, בסופו של יום, להידרש גם לראיות המנהליות ולהתייחסות לא רצינית של אסיר פלוני. ועוד, אין לדבר בנידון דנן במונחים של "הכרעה" מצד האסיר, בין שתי חובות - החובה של דאגה כלפי משפחתו לעומת החובה כלפי פסק הדין שגזר עליו את עונש המאסר. פשיטא שגזר דין פלילי הוא המכריע וסוגיות הקשורות בנסיבות אישיות צריכות לבוא בפני ביהמ"ש הפלילי בטרם יגזר הדין. במקרה זה הנסיבות האישיות, כולל הריונה של אשת העותר, נטענו בפני ביהמ"ש שגזר את הדין (ר' רע"ב 1684/13 עראר נ' מ"י).

היעדרויות הרבות של העותר מעבודות השירות, שרק חלק קטן מהן היו באישור, יש בהן כדי להצדיק את הפסקת עבודות השירות.

ברע"ב 1096/17 אמיר עכאוי נ' שב"ס, קובע בית המשפט העליון (השופטת ברק ארז) כי בנסיבות בהן נעדר עובד שירות שוב ושוב מעבודות השירות ללא אישור, ולאחר שניתנו לו הזדמנויות רבות לשפר את דרכיו אך הוא לא משכיל לנצלן, היה מקום לקבוע שהחלטה להפסיק את עבודת השירות היא החלטה סבירה שאין מקום להתערב בה (ראה גם רע"ב 7212/16 חביב נ' מ"י ורע"ב 5225/14 ממן נ' מ"י).

העובדה שלעותר נערכו מספר יוצא דופן של שיחות בירור בכתב ובע"פ בעקבות היעדרויותיו והתנהגותו כלפי המעסיק,

העובדה שהאזהרות לא הועילו והעותר המשיך לעשות דין לעצמו, בנסיבות אלה החלטת הקצין הממונה על הפסקה מינהלית של עבודות השירות היא סבירה וחוסה תחת העילות שנקבעו לכך בסעיף 51ט(א) לחוק העונשין. אין מקום להתערב בה.

העתירה נדחית.

העותר יתייצב לרצות את יתרת תקופת המאסר ביום **01/03/17** בשעה **08:00** בבית מעצר קישון.

ניתנה היום, ל' שבט תשע"ז, 26 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.